

POSTANOWIENIE

Dnia 18 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa K. N.

przeciwko T. S.A. w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 18 września 2017 r.

wniosku pełnomocnika powoda o uzupełnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2017 r., sygn. akt V CSK 677/16,

oddala wniosek.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 maja 2016 r. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 22 czerwca 2016 r. i oddalił wniosek pozwanej o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego. W uzasadnieniu postanowienia wyjaśnił, że nie rozważał, czy zachodzą podstawy do przyznania pełnomocnikowi powoda, świadczącemu pomoc prawną z urzędu, kosztów tej pomocy od Skarbu Państwa, ponieważ w skardze nie został zawarty tego rodzaju wniosek; skarżący domagał się jedynie zasądzenia tych kosztów od przeciwnika procesowego.

Skarżący w ustawowym terminie wniósł o uzupełnienie postanowienia rozstrzygnięciem o przyznaniu mu wynagrodzenia od Skarbu Państwa, wyjaśniając, że wniosek o jego przyznanie połączył z wnioskiem o zasądzenie zwrotu kosztów od strony przeciwnej i obydwa zawarł w zdaniu „wnoszę o zasądzenie od pozwanej

na rzecz powoda K. N. zwrotu kosztów postępowania, w tym zasądzenie nieopłaconych tak w całości jak i w części kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu przez adw. B. N.”. Wskazał, że pokrycia kosztów przez Skarb Państwa dotyczy końcowy fragment, w którym domaga się zasądzenia nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Zwrócił też uwagę, że koniecznym wymaganiem wniosku jest wskazanie, że koszty nie zostały pokryte, nie ma natomiast obowiązku precyzowania adresata tego wniosku. Argumentacja ta jednak jest nieprzekonująca. Wniosek zawarty w punkcie 2 skargi kasacyjnej dotyczył zasądzenia zwrotu kosztów postępowania od pozwanej na rzecz powoda K. N., w tym zasądzenia nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Takie ujęcie żądania wskazuje jako jedyny podmiot, który ma otrzymać świadczenie – powoda K. N., a jako jedyny podmiot, który ma je spełnić – pozwaną. Włączenie do żądania „nieopłaconych (...) kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu przez adw. B. N.” ujęte jest w sposób wskazujący, że należność ta ma się znaleźć wśród zwracanych kosztów postępowania, a nie, że jest to świadczenie, jakie podmiot trzeci (Skarb Państwa) ma spełnić na rzecz pełnomocnika powoda. Zasadą jest, że koszty pomocy prawnej z urzędu, w razie wygrania sprawy przez podmiot korzystający z pomocy prawnej z urzędu, ponosi przeciwnik procesowy, a pełnomocnikowi przysługuje prawo ściągnięcia sumy należnej mu tytułem wynagrodzenia i zwrotu wydatków z kosztów zasądzonych na rzecz tej strony od przeciwnika (art. 122 § 1 k.p.c.). Natomiast koszty pomocy udzielonej z urzędu, których nie pokrywa przeciwnik strony korzystającej z tej pomocy, ani ona sama, ponosi Skarb Państwa, zobowiązany świadczyć je bezpośrednio pełnomocnikowi na jego wniosek (§ 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu Dz.U. z 2015 r., poz. 1801).

Ponieważ inne podmioty są zobowiązanym i uprawnionym do zwrotu kosztów także obejmujących koszty pomocy prawnej z urzędu w razie gdy obowiązek poniesienia kosztów spoczywa na przeciwniku strony zastępowanej przez pełnomocnika z urzędu, a inne, kiedy nie ma podmiotu zobowiązanego do pokrycia tych kosztów i obciążają one Skarb Państwa, w tym wypadku zgodnie

z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 28 maja 1982 r. o adwokaturze (jedn. tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1999 ze zm.), który winien świadczyć bezpośrednio uprawnionemu pełnomocnikowi – wniosek o zwrot kosztów pomocy prawnej z urzędu powinien uwzględniać te niuanse i konkretyzować zarówno zobowiązanego jak i uprawnionego, szczególnie jeśli jest formułowany przez profesjonalistę. W niniejszej sprawie takiego zróżnicowania nie ma, a sposób ujęcia wniosku przeczy zawarciu w nim dwóch odrębnych, wariantowo zgłoszonych żądań, w tym dotyczącego przyznania kosztów pomocy prawnej od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika powoda. Uniemożliwiało to orzeczenie o tych kosztach. Z tych przyczyn wniosek o uzupełnienie postanowienia podlegał oddaleniu.

We wniosku o uzupełnienie postanowienia zwarty został też wniosek ewentualny skierowany do Sądu Apelacyjnego w (...). Sąd Najwyższy nie jest uprawniony do orzekania o tym wniosku.

aj

r.g.